

STUDIU PRIVIND VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC

P.U.Z.
Arealul Turistic al Munților Rarău

DATA ELABORARE
BENEFICIAR

Mai 2025
**Județul Suceava prin
C.J. Suceava, Str. Ștefan cel Mare 36**

DENUMIREA ETAPEI
DENUMIREA STUDIULUI

**Etapa II– Studii de fundamentare
VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC**

PROIECTANT GENERAL

- *specialiști
urbanism*

S.C. ARIA URBANĂ S.R.L.

- *Urb. Radu Ștefan Andreescu - șef proiect*
- *Urb. Roxana Maria Andreescu*

STUDIU DE FUNDAMENTARE VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC

CUPRINS

Capitolul I. INTRODUCERE-Cadru general

- 1.1 Cadrul natural
- 1.2 Cursurile de apă
- 1.3 Localitățile participante
- 1.4 Infrastructura de transport
- 1.5 Infrastructura tehnico-edilitară
- 1.6 Capacități de cazare
- 1.7 Turiști

Capitolul II. OBIECTIVE TURISTICE

- 2.1 Obiective naturale
- 2.2 Obiective antropice
- 2.3 Trasee montane clasificate

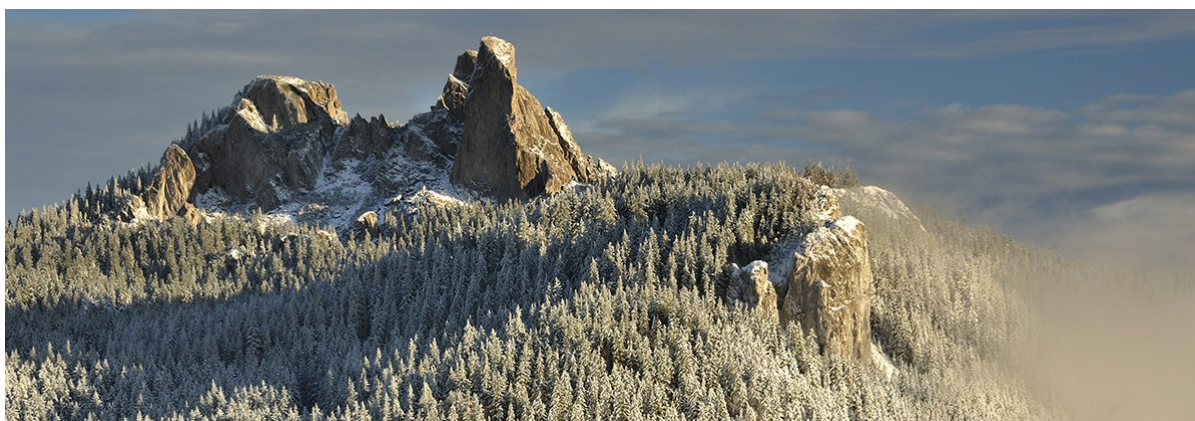
Capitolul III. CONCLUZII-RECOMANDĂRI

- 3.1 Disfuncții
- 3.2 Recomandări generale
- 3.3 Propuneri punctuale

I. INTRODUCERE-CADRU GENERAL

1.1. Cadru natural

Guparea Rarău-Giumalău se află în centrul unui areal montan mai amplu și este dispusă între cele 2 văi principale (Moldova și Bistrița). Cele 2 masive se deosebesc ca formă, substrat geologic și dispunere generală.

Dispuși în oglindă pe axul văilor Colbului în sud și Izvorul Giumalăului în nord, cei doi munți stabilesc un punct de contact pe șaua Fundul Colbului, un punct de plecare în ambele direcții.

Giumalău, cu coama principală în urcare de la nord spre sud, are Vf. +1856m, amplasat central, de unde coboară ramificat plaiuri lungi către sud-est. Sub înaltul descoperit, versanții sunt îmbrăcați de o pătură compactă de molizi care constituie Codrul secular Giumalău.

La est, cu coama dispusă oarecum perpendicular pe a Giumalăului, se întinde într-un arc larg, de la est la vest coama cu aspect de platou a **Muntelui Rarău**.

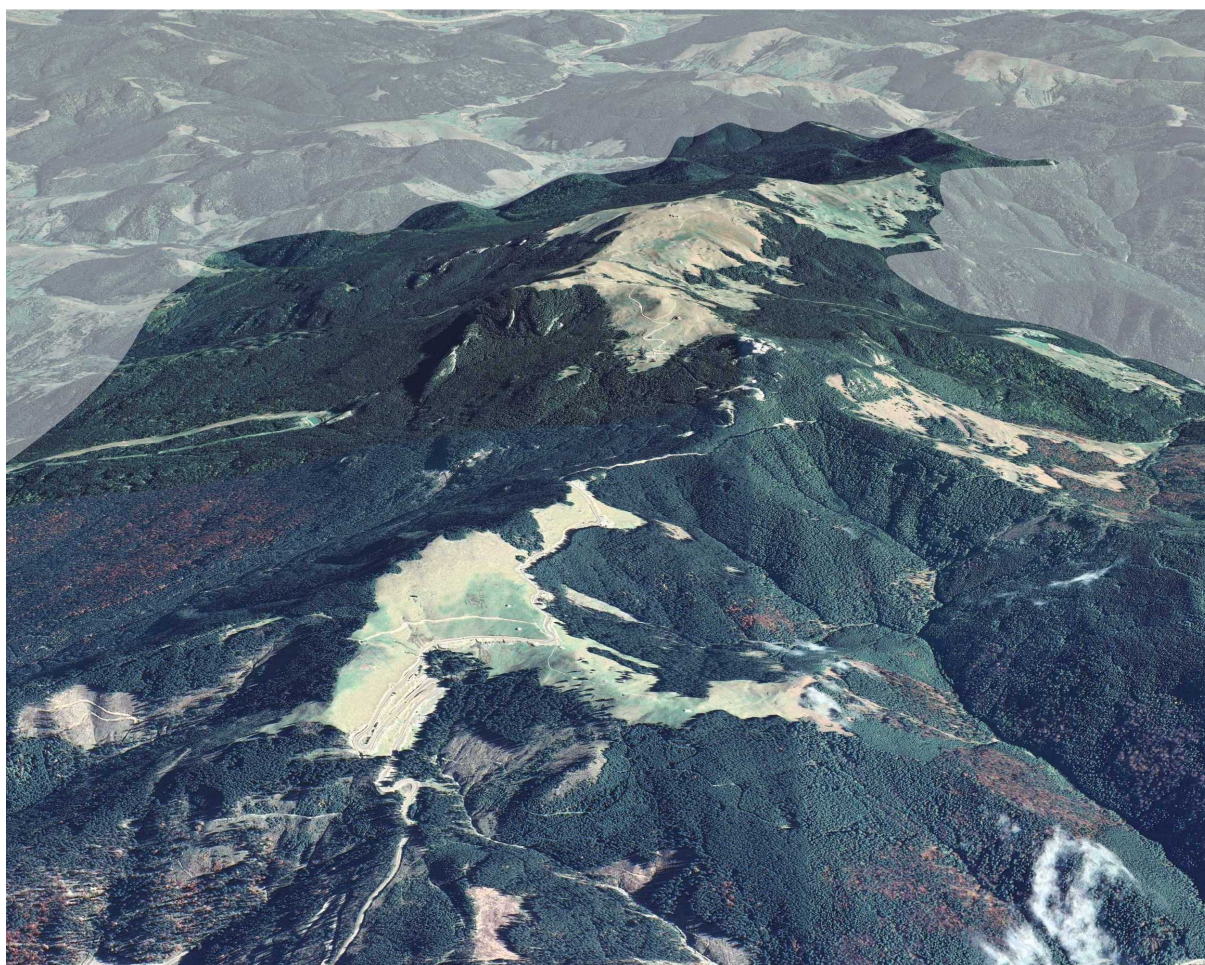
La nordul acestora Măgura Runcului, Vârfurile Runcu, Bodea și Cucoara sunt martori/ geomorfici ai interacțiunii masivului cu culmile Obcinelelor Feredeului. Apele care drenează versantul nordic își deschid văi drepte prin aliniamentul de măguri către cursul Moldovei.

Versanții împăduriți în nord și est, pășuni, poiene și alte luminișuri la sud, coame ondulate punctate de stâncării iconice și vârfuri rotunjite pe axul central. Platoul se lasă către sud-est, coboară iar sub Mt. Todirescu

deasupra văii Chirilului, numai pentru a se ridica mai departe în sud cu înălțimile Stânișoarei.

Cei doi munți Rarău și Giumalău se grupează ca un areal distinct de masivele montane învecinate.

Masivul compus Rarău-Giumalău are elemente comune dar și de distincție, de unde și dubla percepție atât ca areal comun cât și ca munți diferiți.

În centru **Arealului Montan Rarău** se află Coama masivului Rarău și cuprinde o serie de obiective naturale incluse în Situl de Importanță Comunitară ROSCI0212 Rarău-Giumalău: Pietrele Doamnei, Peștera Liliecilor, Piatra Șoimului, Movila cu Piatră, Șaua Ciobanilor, Piatra Zimbrului, Popii Rarăului, Cheile Moara Dracului, Făneșețe montane Todirescu, Codrii Seculari Slătioara, Râpa Roșie, Cheile Bistriței.

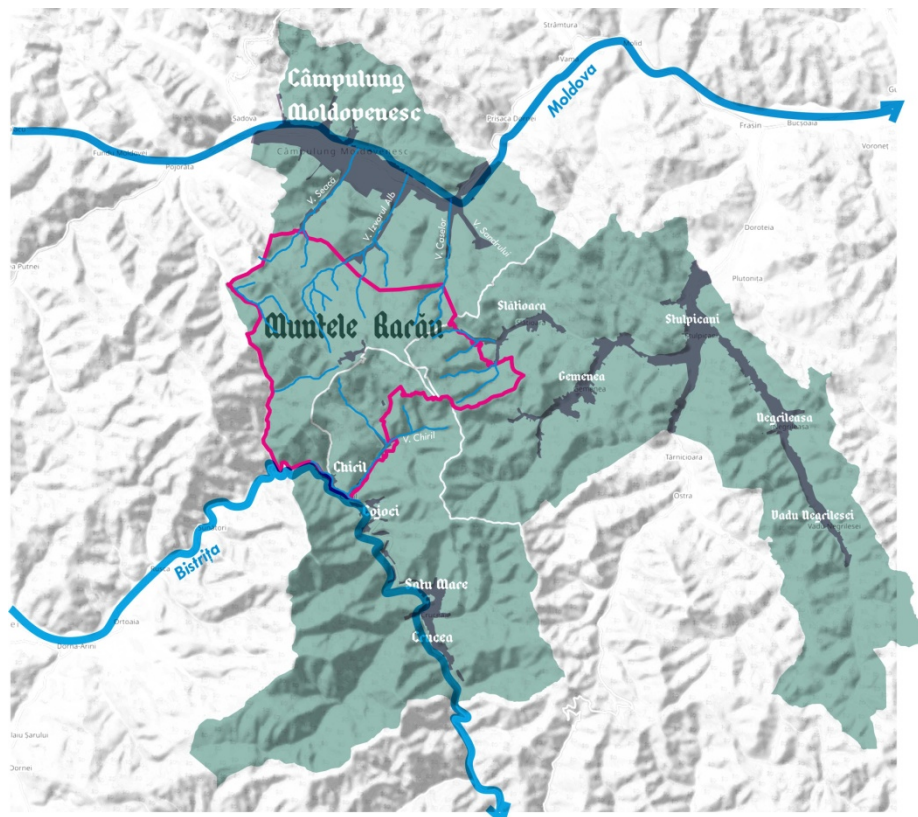
1.2 Cursurile de apă

Muntele Rarău este mărginit la nord de **Valea Moldovei** iar la sud de cursul **Bistriței**.

Către vest valea **Izvorului Giumalău** (DJ175B-Transrarău) separă pe jumătate Rarăul de Giumalău.

Versantul nordic al masivului Rarău este drenat către Moldova de **Seaca**

cu un traseu mai scurt, **Izvorul Alb** (DJ175A) care pătrunde până sub platoul montan, **Izvorul Malului**, **Valea Caselor** strecurată din fașă printre abrupturi de piatră la Moara Dracului, **și Valea Șandrului** (DJ177B) accesibilă către Slătioara.

La est **Slătioara** își adună izvoare de sub Plopii Rarăului până sub Todireanu printre molizi, brazi, fagi și paltini bătrâni.

De cealaltă parte, sub Arșița Rea, izvoarele **Chirilului** mărginesc către sud-est Muntele Rarău, adună apele **Pârâului Toancelor** și le varsă în Bistrița mai jos de Cheile Zugrenilor.

La nord afluenții Moldovei descarcă apele, printre măguri, la pas aproape egal, pe toată lungimea Câmpulungului.

La est apele Slătioarei-Gemenei-Suhei ocolesc arealul de măguri Arșița Caprei, Măgura Sărată și Ascuțita Mare, și se varsă tot în Moldova la Frasin.

În sud apele sunt preluate pe Valea Chiril și conduse direct în Bistrița sub Vf. Bogolinu-Pietrosu.

1.2 Localitățile participante

La poalele Munților pe cursurile apelor sunt așezate perimetral localitățile limitrofe.

În Valea Moldovei, de la Muncelul Pojorăței în vest, până sub Arșita Caprei la est, se desfășoară orașul **Câmpulung Moldovenesc**.

Municipiul este dezvoltarea principală a arealului geografic, obârșie al ținutului cu același nume și are o întindere culturală și mitologică amplă.

Oraș cu o descendență istorică adâncă, Câmpulung s-a dezvoltat pe terasa largă a Moldovei, de-a dreapta râului, între Obcina Feredeului la nord și Versantul nordic al Rarăului la sud.

În lăgul drumului național DN17 sunt adunate locuințe, spații comerciale, instituții publice, biserici și unități de cazare. În centrul orașului Platoul Central este spațiul care adună activitățile comunitare principale.

Condensarea urbană în lăgul axului carosabil DN17, intens tranzitat este destinsă către cadrul natural pe văile apelor, la baza versanților.

Orașul urcă astfel domol către arealul depresionar situat între Masivul Rarău și aliniamentul de Măguri. Valea Seacă, Izvorul Alb, Valea Caselor și Valea Șandrului desfac cadrul urban către înaltul muntelui.

Valea Izvorului Alb, pe traseul D175A, cunoaște dezvoltarea cea mai adâncă în masivul montan. Este principala cale de acces către Baza Pârției de schi, Sihăstria Rarăului și Platoul Montan Rarău.

La nord-est Valea Șandrului comunică cu valea Slătioarei către arealul localităților ramificate pe văile tentaculare afluate ale râului Suha.

Amplasată la est, sub codrii ce-i poartă numele, **Slătioara** este un sat care aparține **U.A.T.-ului Stulpicani**. Așezarea beneficiază de un cadru peisagistic mirific. Amplasat într-o mică depresiune, înconjurat de măguri împădurite, satul adună case, stâne și biserici risipite pe versanți domoli între fânețe și păduri. Slătioara este o comunitate rurală cu activități tradiționale active. Turme de oi, cirezi de vaci, cai de tracțiune, câini ciobănești și oameni neosteniți compun imaginea satului *c a r p a t i n b u c o v i n e a n*.

Gospodăriile sunt concentrate în lungul cursului de apă. Fânețe atent îngădite împart versanții dezveliți între păduri de conifere.

În centrul satului pot fi amenajate puncte de informare și orientarea către rezervația naturală Codrul Secular al Slătioarei.

Se observă dezvoltarea unităților locative pe Valea Șandrului amplificată de modernizarea drumului județean 177B, prin pasul Prihodiștea, amplasat în centrul unui microareal de poiene pastorale, un bun loc de popas și un acces alternativ al Masivului.

La sud-vest, de la Mănăstirea Rarău în jos, pe Pârâul Toanelor și apoi pe Valea Chirilului către Bistrița, este întins satul **Chiril**.

Dispus între versanți împăduriți, de o parte și de alta a drumului DJ175A, satul se desfășoară linear, în văile strâmte ale apelor, cu două deschideri mai largi la confluența Pârâului Toanelor și Chirilului și la vărsarea celui din urmă în Bistrița.

Aparținând U.A.T.-ului Crucea, satul Chiril este pasajul de intrare din Valea Bistriței către masivul montan. Aici se descarcă văile meridionale ale Rarăului în apele Bistriței.

Micuțul sat de munte este așezat de-a dreapta Bistriței la ieșire din **Cheile Zugrenilor**.

Satul Chiril este alcătuit din gospodării țărănești - case, anexe și grădini înșiruite între păduri de conifere și pășuni, în lungul firului de apă care urcă odată cu drumul versantul Rarăului. Se disting 3 zone de interes peisagistic :

- Mănăstirea Rarău așezată într-o poiană lărgită pe versantul însorit al muntelui.
- Confluența Pârâului Toanelor cu Chiril.
- Terasa mai largă a Bistriței la vărsarea Chirilului, respectiv la intersecția drumului național cu Transrarău.

Cele 3 situri pot constitui locuri de repaos, informare, observare și contemplare a peisajului natural în interacțiune cu cadrul uman prin filtrul cultural și sacru.

La capătul celălalt al Transrarăului se află Pojorâta care închide inelul de localități ce mărginesc Muntele.

Imaginea iconică a arealului montan este determinată de versanți nesfârșiți deslușiți doar de cursurile apelor. Văile sunt animate de localități montane perene, învăluite de alenența verdei intens al pădurilor de conifere cu cel deschis al fânețelor atent rânduie.

Se distinge aici în jurul muntelui un areal cu funcții nodale, pivotante, de legătură și distribuție într-un teritoriu montan de referință mai amplă.

Bucovina nemărginită este totuși marcată aici, între Câmpulungul Moldovei și Valea Bistriței de Masivul Rarăului.

Ținutul Câmpulugului Moldovenesc alături de Țara Dornelor comunicante pe Valea Bistriței și acum și peste Masivul Rarău **compun nucleul istoric, cultural și peisagistic al regiunii identitare Bucovina.**

1.3 Infrastructura de transport

Vălea Moldovei și a Bistriței sunt căi vechi de comunicație cum o dovedește și istoria locurilor.

Ca și în trecut și astăzi drumurile prin aceste văi fac legătura între Moldova și Transilvania.

În nord traseul drumurilor **DN18** pe Bistrița urmat de **DN17** prin Mestecăniș către Valea Putnei și a Moldovei urmează calea descălecatului și leagă Depresiunea Maramureșului de Țara Moldovei.

Către sud-vest pe traseul drumului european E58, prin Vatra Dornei, peste pasul Tihuța, DN17 coboară prin Prundul Bârgăului în vechea Cetate a Bistriței din nord-estul bazinului transilvan.

Pe Valea Bistriței în sud-est DN17B coboară printre munți către Ceahlău. Între aceste drumuri stau Munții Giumalău-Rarău.

Mai nou, între cei doi munți, drumul DJ175B-Transrarău face legătura dintre Valea Bistriței și

Valea Moldovei. Drumul pornește din Dn17 în Pojorâta, pe valea Izvorului Giupalăului și escaladează prin serpentine strânse pe Șaua Colbului. De aici pe o înșeuare de plaiuri și platforme panoramice se văd Pietrele Doamnei și Piatra Șoimului la est și Valea Colbului în sud. Apoi după ce parcurge un segment împădurit, Transrarăul coboară pe versantul sudic al masivului pe Valea Toanelor, deservind și Schitul Rarău, iar prin Chiril duce până la intersecția cu DN17B în Valea Bistriței unind astfel cele 2 văi și cele 2 drumuri naționale.

Un alt drum- DJ175A modernizat recent, pleacă din Câmpulung, traversează calea ferată, urcă pe valea Izvorului Alb, deservește Pârția de schi și parcajul amenajat (150), apoi trece pe lângă Sihăstria Rarăului, iar sub Piatra Șoimului se bifurcă. La dreapta după 170m se intersectează cu Transrarău pe Șaua Poiana Șoimului.

În stânga drumul urcă către Hotel Alpin Rarău la baza Pietrelor Doamnei. Tot de aici un drum forestier urcă pe Platoul Rarăului către Cabana Salvamont, Stațiunea de Cercetare, și mai departe către Vârful Rarău și Stația de Televiziune. Un alt drum de pământ străbate pe înaltul montan, pe sub vârful masivului pe Șaua Ciobanilor, printre stâne și colți de piatră, sub Popii Rarăului, deasupra Codrilor Slătioarei pe Plaiul Todirescu către Vf. Arșița Mare și izvoarele Chirilului.

În extremitatea estică DJ177B, în curs de modernizare, trece din Valea Moldovei către Stulpicani prin Slătioara având ca punct central Pasul Prihodiștea.

Accesul carosabil către platoul montan se face prin cele 2 drumuri județene DJ175A și DJ175B. Pe traseul acestor drumuri sunt amplasate parcaje auto și platforme panoramice.

Pe DJ175A la baza Pârției de schi (+775m) se află un prim Acces către masiv compus dintr-un parcaj (aprox. 150P) , instalațiile de urcare pe cabluri și construcții anexe. De aici se urcă cu telegondola până pe platoul unei stânci la cota +1230. Se intenționează extinderea instalației până pe platou.

Pe DJ175B - Transrarău sub Piatra Șoimului sunt dispuse, în dreapta pe sensul urcării, platforme belvedere cu parcaje amenajate situate în afara zonelor protejate.

Un punct important în accesul carosabil este intersecția celor 2 drumuri județene. O mică intersecție cu un scuar amenajat, mărginită în nord de o poieniță pe care sunt amplasate 2 locuri pentru repaos. Nu există parcaj auto.

Hotelul Alpin este locul principal de unde se face accesul pe platoul montan. Amplasat pe o platformă îngustă între Piatra Șoimului și Pietrele Doamnei la cota +1500, hotelul dispune de aprox. 100 locuri de cazare și este deservit de o parcare limitată, restaurant și terasă.

De aici pleacă mai multe trasee montane către Piatra Șoimului, Pietrele Doamnei (cruce albastră) și către Platoul montan (punct albastru). Tot de aici urcă un drum pietruit către vârful masivului. Pe traseu sunt amplasate o serie de obiective publice : Salvamontul, Cabana pastorală, Stația Meteo, antene de telecomunicații culminând cu Stația de Televiziune.

Vârful Rarău și Stația de Televiziune sunt amplasate în punctul central al Masivului.

1.4 Infrastructura tehnico-edilitară

Municipiul Câmpulung Moldovenesc

Primăria Oraşului Câmpulung dispune de reţea de Alimentare cu Apă şi Canalizare.

Reţeaua de apă asigură o acoperire de 60% din totalul populaţiei iar Canalizarea deserveşte 41% .

Se intenţionează extinderea celor 2 infrastructuri edilitare.

Totodată, oraşul este acoperit de o reţea de gaze naturale în proporţie de 80%.

Localitatea Crucea

Reţeaua de apă a localităţii Crucea se compune din captare de suprafaţă pârâul Barnarel, ce acoperă **35%** din utilizatorii de pe raza comunei Crucea. Se prevede extinderea reţelei în zona satului Crucea.

Comuna are un sistem de canalizare funcţional dar subdimensionat. Canalizarea se face gravitaţional şi acoperă circa **25 %** din gospodării.

Localitatea Stulpicani

Reteaua de apă a localităţii Stulpicani se compune din două statii de alimentare cu apa potabilă, puţuri subterane care acoperă **95%** din utilizatori.

Localitatea Stulpicani are un Sistem de canalizare functional şi acoperă cca. **50 %** din gospodării; se prevede extinderea reţelei de canalizare.

1.5 Capacităţi de cazare

Arealul turistic Rarău se desfăşoară pe 3 localităţi: Municipiul Câmpulung Moldovenesc, Comuna Crucea şi Comuna Stulpicani.

Conform *Bazei de date online a Ministerului Economiei, Digitalizării Antreprenoriatului şi Turismului*, în cele 3 localităţi se află **115 unităţi de cazare şi 1998 locuri**.

*Cele mai multe sunt în Câmpulung Moldovenesc ,102 unități de cazare însumând **1816 de locuri**.*

Astfel, în Câmpulung Moldovenesc sunt **8 hoteluri, 20 de pensiuni, 25 de apartamente de închiriat, 40 de camere, 4 vile, 4 hosteluri și 1 complex de bungalouri**.

Cele mai multe locuri de cazare sunt distribuite în **hoteluri- 536, urmate de camerele de închiriat- 438, pensiuni- 358, hosteluri- 264, apartamente- 139, vile- 55 și în bungalou- 26 de locuri**.

Se distinge proporția mare de locuri de cazare **536 (30%) în hoteluri** raportat la numărul 8 acestora (67 de locuri pe unitate) și în cele 4 **hosteluri** unde sunt 264 locuri **(15%)**.

Cele 20 de **pensiuni** și cele 4 **vile turistice** adună 413 de locuri **(23%)**.

Cele mai multe tipuri-structuri de cazare sunt **apartamentele (25) și camerele de închiriat**

(40), adică peste 60% din totalul de unități, în care sunt 577 locuri **(32%)**. Se distinge raportul cantitativ mai ridicat în cadrul unităților de cazare de tip hotel și mai redus în apartamente și camera de închiriat.

Cazare în pensiunile și vilele turistice reprezintă tipologia cea mai echilibrată, raportând procentul unităților la procentul locurilor de cazare.

Cazarea în camere și apartamente este tipologia cea mai răspândită dar cu un procent mai redus de locuri de cazare.

În vederea creșterii cantitative a numărului de locuri este indicat creșterea numărului de hoteluri.

În schimb, pentru o creștere calitativă, cu un raport locativ echilibrat, se recomandă creșterea de pensiuni și vile turistice care pot fi mai ușor integrate specificului architectural și urbanistic aferent arealului montan.

În **localitatea Crucea** sunt 6 unități-structuri de cazare respectiv: **1 pensiune, 1 apartament și 2 camere de închiriat, 1 cabană și 1 camping** în Satul Mare.

Pensiunea are capacitatea de **12** locuri, apartamentul și cele 2 camere **24** de locuri, cabana turistică **20** de locuri și în camping sunt **40** de locuri.

Cabana și Campingul adună **60** din cele **96** de locuri de cazare.

În schimb cazarea în unități de tip rural (pensiuni, gospodării) cu un număr mai mic de locuri, poate reprezenta o alternativă calitativă prin activitățile specifice.

Pe **U.A.T. Stulpicani** sunt 7 unități de cazare: **1 pensiune, 1 hostel, 2 apartamente, 2 camere de închiriat și 1 camping.**

Pensiunea are o capacitate de **8** locuri, hostelul **45** de locuri, apartamentele și camere de închiriat **13** locuri, iar campingul **10** locuri în căsuțe.

Similar, în localitățile Crucea și Stulpicani cazarea se face atât în pensiuni, apartamente-camere cât și în campinguri.

Campigurile sau hostelurile au o capacitate mai mare de locuri, iar cazarea în case, gospodării, pensiuni amenajate specifice locului, completează calitativ oferta turistică de tip rural.

Capacitatea turistică a UAT-urilor vizate

Inventarierea unităților de cazare: număr unități de cazare pe tipuri unități de cazare și număr locuri de cazare existente pe tipuri unități de cazare

Tipuri de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	Localități		
	Municipiul Câmpulung Moldovenesc	Comuna Crucea	Comuna Stulpicani
TOTAL unități de cazare turistică	102	6	7
Hoteluri	8	-	-
Pensiuni turistice	20	1	1
Vile turistice	4	-	-
Hostel	4	-	1
Apartamente de închiriat	25	1	2
Camere de închiriat	40	2	2
Bungalouri	1	-	-
Cabane turistice	-	1	-
Căsuțe tip camping	-	1	1
TOTAL locuri de cazare turistică existente	1.816	96	86
Hoteluri	536	-	-
Pensiuni turistice	358	12	8
Vile turistice	55	-	-
Hostel	264	-	45
Apartamente de închiriat	139	10	9
Camere de închiriat	438	14	14
Bungalouri	26	-	-
Cabane turistice	-	20	-
Căsuțe tip camping	-	40	10

Sursa datelor: Baza de date online a Ministerului Economiei, Digitalizării Antreprenoriatului și Turismului

1.7 Turişti

În **Municipiul Câmpulung Moldovenesc** numărul turiştilor a crescut progresiv de la aprox. **19.482** în 2019 la **34.668** în anul 2023 cu o reducere în anul 2020, când în pandemie au venit doar 9.702 turişti.

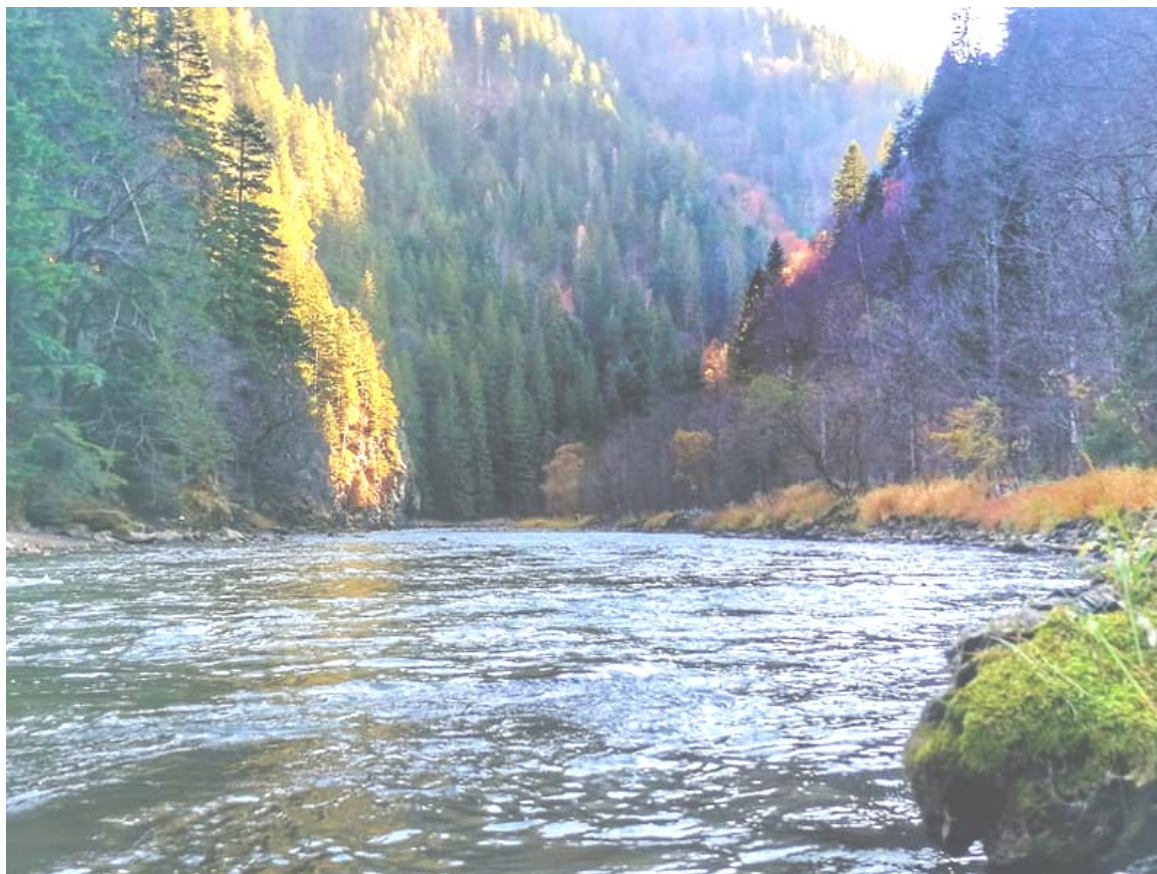

Astfel, dacă în 2021 au fost **23.344** de turişti, în anul următor- 2022 au fost **29.564** de turişti însemnând o creştere anuală de 25 %, iar în 2023 s-au cazat la Câmpulung **34.688** de turişti cu peste 5.000 în plus faţă de anul precedent, ceea ce înseamnă o **creştere anuală de 17 %**.

Având în vedere creşterea progresivă din ultimii ani (2019-2023), corelat cu investiţiile în curs (Pârția de ski, Transrarău, Skywalk Piatra Şoimului) şi expunerea mediatică (ca parte component într-un areal turistic), se poate estima o creştere susţinută a numărului de turişti şi în perioada viitoare.

În **localitatea Crucea** numărul de turiști este constant din anul 2019 până în anul 2023, cu o scădere în 2020. Astfel, în 2019 au fost **1.333** de turiști, în 2020 au fost **885**, în 2021 au fost **1.266**, în 2022 au fost **1.296**, iar în 2023 au venit **1.396**.

Se poate estima astfel, cel puțin menținerea numărului de turiști în localitate în cadrul structurilor existente. Investițiile în curs de implementare pe Arealul Muntelui Rarău și creșterea posibilităților de cazare în Chiril, poate mării însă considerabil numărul de turiști cazați în

localitatea Crucea.

Se recomandă extinderea investițiilor publice și private în Valea Bistriței (ex. Muzeul Plutăritului, Camping Chiril, Popas Cheile Zugrenilor, etc...) ca legătură între Arealul Montan Rarău prin Cheile Zugrenilor către Vatra Dornei, articulând astfel un circuit turistic integrat Câmpulungul Moldovei-Muntele Rarău-Țara Dornelor.

Comuna Stulpicani a înregistrat în anul 2022 un număr de 427 de turiști iar în anul următor- 2023 au fost 625 turiști. Numărul este redus având în vedere cadrul natural și obiectivele turistice învecinate.

Este de menționat ca proiect în curs care poate crește atractivitatea turistică - modernizarea drumului județean DJ 177B. Acesta face legătura între Câmpulung Moldovenesc și satul Slătioara, pe Valea Șandrului și Pasul Prihodiștea. Deschiderea drumului județean va accesibiliza suplimentar intrările către Codrul Secular Slătioara și traseele turistice din sud-estul Masivului Rarău.

Este indicată creșterea numărului de unități de cazare pe toate tipurile de structuri turistice, dar în special pe cele aferente turismului de tip rural-pastoral în gospodării și ferme-stâne-fânețe care pot oferi experiențe specifice locului (creșterea animalelor, preparatul hranei, cositul fânului, plimbări călare, ritualuri, practici și obiceiuri tradiționale).

Deasemenea, în toate cele 3 localități există mănăstiri și schituri care determină-generează un turism-pelerinaj religios respectiv un flux de vizitatori, care înnoptează sau nu în unitățile de cazare proprii. Potențialul unui turism religios este semnificativ văzut ca extindere-asociere circuitului religios aferent Ținutului Mănăstirilor.

Evenimentele anuale determină un flux periodic-spontan de vizitatori. Realizarea unui calendar comun celor 3 U.A.T.-uri de evenimente anuale poate consolida imaginea de ansamblu al Arealului Montan Rarău + comunitățile învecinate.

Număr de turiști sosiți în destinație: este numărul exact al turiștilor care au vizitat destinația. Estimarea se referă la o perioadă viitoare.

Localități	Perioade				
	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
Municipiul Câmpulung Moldovenesc	19.482	9.702	23.344	29.564	34.668
Comuna Crucea	1.333	885	1.266	1.296	1.396
Comuna Stulpicani	-	-	-	427	625

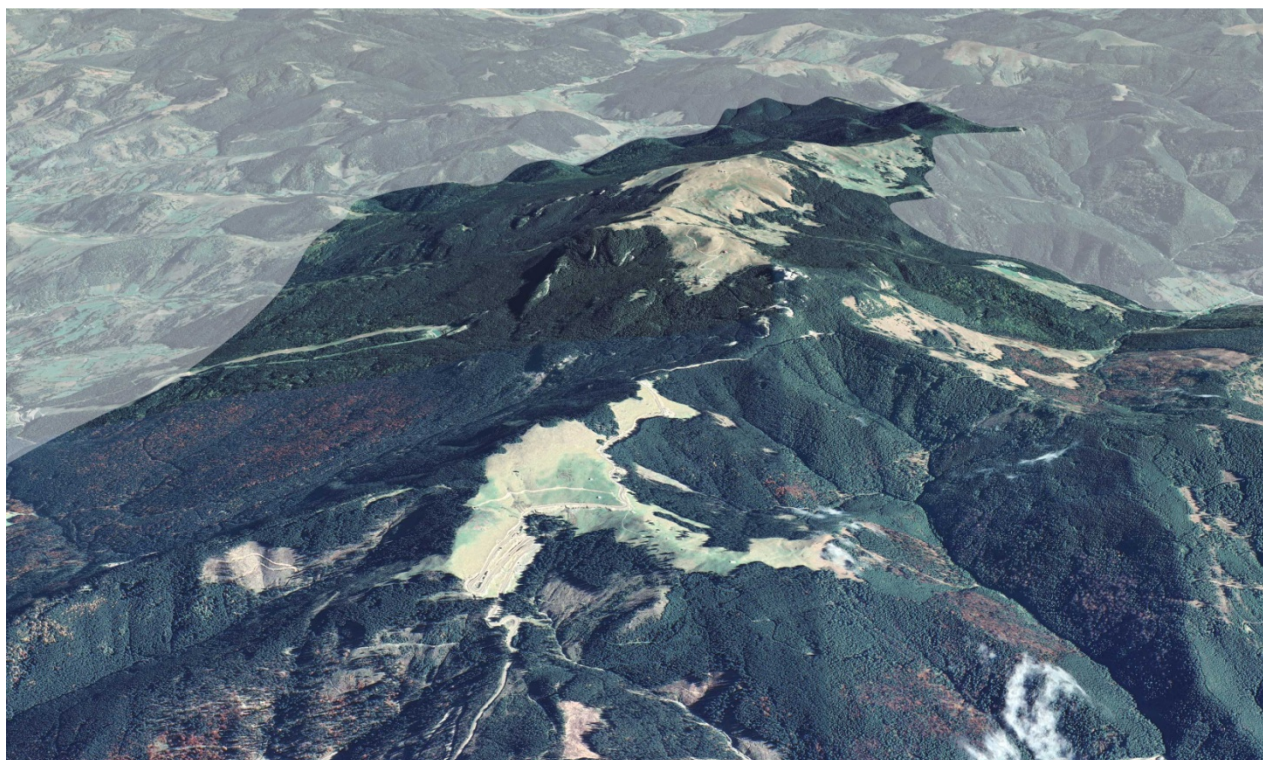
Sursa datelor: Baza de date Tempo online a Institutului Național de Statistică

II. OBIECTIVE TURISTICE

Obiectivele turistice sunt naturale și antropice.

1.2 Obiective naturale

În centrul arealului se află Coama masivului Rarău care cuprinde o serie de obiective naturale incluse în Situl de Importanță Comunitară ROSCI0212 Rarău-Giumalău: Pietrele Doamnei, Peștera Liliiecilor, Piatra Șoimului, Movila cu Piatră, Șaua Ciobanilor, Piatra Zimbrului, Popii Rarăului, Cheile Moara Dracului, Fânețele montane Todirescu, Codrii Seculari Slătioara, Râpa Roșie, Cheile Bistriței.

Fânețele montane Todirescu (44,3ha): Propusă ca zonă de protecție a codrului secular de la Slătioara încă din 1933, Rezervația Fânețele montane de pe Plaiul Todirescu cuprinde pajiștile montane ce adăpostesc o floră montană foarte variată. Fânețele sunt situate la o altitudine cuprinsă între 1200 m și 1492 m.

Codrul Secular Slătioara (1064,2 ha) este situat pe versantul estic al masivului Rarău, la o altitudine cuprinsă între 790 m și 1353 m în satul Slătioara, la 12 km de comuna Stulpicani. Inițiativa declarării acestei păduri ca rezervație datează încă de la începutul acestui secol (1904, 1907). Vegetația lemnoasă este reprezentată în principal din: molid (*Picea abies*), pin silvestru (*Pinus silvestris*), tisa (*Taxus baccata*), fag (*Fagus silvatica*), scoruș de munte (*Sorbus aucuparia*), arin (*Alnus incana*), paltin de munte (*Acer pseudoplanus*), ienupăr (*Juniperus communis*), sălcii (*Salix silesiaca*, *Salix cinerea*, *Salix viminalis*).

Rezervația Științifică “**Peștera Liliiecilor**” (0,6 ha) adăpostește cea mai mare colonie de lilieci din nordul țării (conform ultimilor inventarieri din anul 2016 în avenul Peșterii Liliiecilor hibernează peste trei mii de exemplare, din cinci specii de chiroptere). Este rezervația cu cel mai înalt

grad de protecție, accesul fiind permis doar cercetătorilor, în vederea efectuării inventarierilor anuale a populațiilor de lilieci.

Rarău – **Pietrele Doamnei** (971 ha): Masivul Rarău adăpostește în partea sa nordică una din cele mai interesante forme geologice din lanțul Carpaților Răsăriteni, cunoscută sub denumirea de Pietrele Doamnei. Din punct de vedere peisagistic, dantela calcaroasă a acestor pietre se prezintă ca o piesă unică în Carpați. Specia forestieră predominantă o formează molidul, cu diseminări de scoruș, plop tremurător, sălcii, mesteacăn. Floristic, zona se încadrează în regiunea euro-sibiriană, subregiunea Carpatică, cu specii saxicole.

Din arealul de studiu în suprafață de 7249Ha sunt incluse în aria protejată 2190 de Ha. Autorizarea investițiilor în zonele protejate fac obiectul Avizului de Mediu și al Agenției Naționale pentru Aree Naturale Protejate (ANANP).

Cheile Moara Dracului

Aria naturală cu o suprafață de 1,30 hectare se află în partea ceantrală a județului Suceava, în ramura nordică a Munților Rarău (munți ce fac parte

din Carpații Maramureșului și Bucovinei, gruparea nordică a Carpaților Orientali), în bazinul superior al văii Caselor (pe cursul văii Moara Dracului ce se varsă în râul Valea Caselor, afluent de dreapta al râului Moldova), în apropierea rezervației naturale Codrul secular Slătioara.

Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin Legea nr.5 din 6 martie 2000 și reprezintă o zonă montană (în bazinul superior al văii Caselor) de un deosebit interes geologic (formațiuni de blocuri de piatră carbonatică, calcaroase, marnoase, argiloase de vârstă cretacică), floristic (floarea-reginei, urechelniță, vulturică, clopoțel de munte, usturoi sălbatic), faunistic (urs, cerb, jder, râs, lup, vulpe, cocoș de munte) și peisagistic.

În completarea obiectivelor naturale mai sunt :

Șaua Fundul Colbului care leagă cei doi masivi montani (Rarău+Giumalău) ;
Versantul de vest al Muncelului și Piatra Stânei, accesibile din DJ175B;
Piatra Șoimului, amplasată deasupra DJ175A cu o deschidere panoramică către Valea Colbului și Valea Bistriței;
Piatra Zimbrului, un masiv compact de calcar amplasat sub Vârful Rarău;
Popii Rarăului care saltă cu vârfurile ascuțite Șaua prelungă a Ciobanilor;
La hotarul de sud-est al Masivului se ridică Arșița Rea separată prin pasul Prislop de Munții Slătioarei.

1.2 Obiective antropice

Pe platou sunt amplasate mai multe obiective antropice de interes turistic (Hotelul Alpin, Salvamontul, stâne) de cercetare (Stația Meteo) și de telecomunicație (antene și Stația de Televiziune).

Hotelul Alpin este amplasat ca acces pe platou între Pietrele Doamnei și Piatra Șoimului.

Serviciul Salvamont și Cabana Pastorală sunt dispuse la intrarea în golul alpin în stânga drumului la cota +1510. Nu dispun de un acces public amenajat sau de afișaje informative. Este indicat amenajarea minimală a accesului și a unor panouri de informare cât și a unor spații deschise publicului.

O altă construcție-**cabană** este amplasată mai sus +1530 pe dreapta drumului de piatră; acesta este degradată, dispune de racord electric și nu are informații de recunoaștere. Poate constitui un obiectiv de revitalizat pentru interesul public.

Stația Meteo este localizată tot în stânga drumului la cota +1570. Ca și construcțiile de mai jos nu este marcată de panouri de informare și nu interacționează cu trecătorul.

Stația de Televiziune este amplasată la cota +1630 la nord de Vârf +1650 printre emițătoare și radiorelee. Acesta este obiectivul antropic de capăt și cel mai favorabil ca amplasament și arhitectură. Acesta nu are un acces public. Unul din cele 228 emițătoare în cadrul rețelei de Radiocomunicații Naționale, Stația poate fi integrată într-un circuit de vizitare, ca și centru de informare montană a Masivului Rarău prin amenajare de spații și activități de interes public.

Consiliul Județean Suceava are în desfășurare proiectul **Cuibul de Șoimi**, un Punct de belvedere de tip Skywalk. Platforma panoramică va fi amplasată pe Piatra Șoimului cu vedere largă către Valea Bistriței și se va compune dintr-o platformă vitrată ancorată în stâncă și o pasarelă metalică de acces.

Mina părăsită este un tunel săpat de austrieci acum mai bine de un secol pe sub versantul unde se află releul de televiziune. Există două ieșiri. Prima se află pe partea dreaptă în sensul de parcurs și dă într-un abrupt, iar cea de a doua se află pe partea stângă fiind mai spectaculoasă deoarece oferă o panoramă asupra Văii Izvorului Alb și orașului Câmpulung Moldovenesc. O prezență semnificativă în peisajul general al Muntelui este determinată de destinațiile religioase. În arealul de studiu și în vecinătatea imediată se regăsesc mai multe mănăstiri și sihăstrie, cu chilii și pustnici știuți sau tăinuți prin pădurile și poienele muntelui.

Mănăstirea Rarău amplasată pe versantul de sud al Masivului este o ctitorie a domnitorului Petru Rareș din anul 1538. Potrivit tradiției, aici a fost o sihăstrie înființată de cuviosul Sisoe, spre sfârșitul secolului al XV-lea. Se mai spune că, după anul 1538, când Petru Rareș a fost schimbat de la domnie, soția sa, Elena, împreună cu copiii, s-au ascuns în Rarău, fiind ocrotiți de călugări. Drept mulțumire, voievodul le-a înălțat o biserică în locul celei vechi și astfel a luat ființă schitul Rarău, în fosta sihăstrie Dodu. Mănăstirea veche, ctitorie a lui Petru Rareș, a fost închisă de către ocupanții austrieci și tot tezaurul mănăstirii a fost luat de călugări ce au fugit cu el pe partea cealaltă a muntelui Rarău în Moldova, unde au înființat nouă mănăstire. În anul 1994 la vechea mănăstire s-a săvârșit din nou o slujbă, mănăstirea veche fiind reînființată, lângă ea construindu-se o nouă biserică. Aproape de cota 1.400 se înalță două biserici. Cea veche datează din vremea când la cârma Moldovei se afla Petru Rareș, iar cea nouă a fost sfințită în anul 2000.

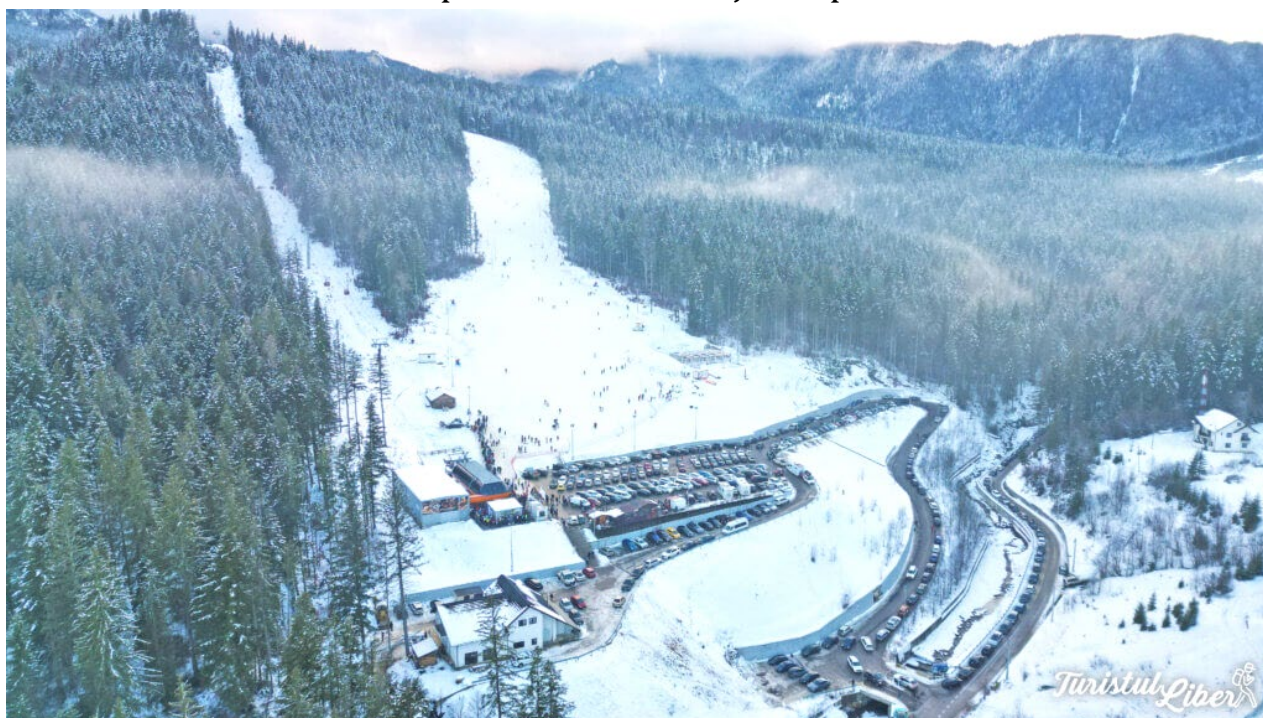
Schitul Sihăstria Rarău a fost înființat în 1541, de Petru Rareș, pe locul unei sihăstrie a Cuviosului Sisoe, de la sfârșitul sec. al XV-lea. În 1994 este sfințită biserica mare, cu hramul înălțarea Domnului, care s-a pictat în 1998. S-au mai înălțat un paraclis cu hramul Acoperământul Maicii Domnului, chilii și un arhondaric - sub stăreția arhim. Ioan Neagoe. În acest locaș se găsesc 7 sfinte icoane făcătoare de minuni, care aduc vindecare și alinare celor bolnavi.

Schitul „Acoperământul Maicii Domnului” așezat în Valea Seacă, este un așezământ mai nou în dezvoltare.

Schitul Corlățeni situat în comuna Pojorâta în vecinătatea arealului de studiu a fost ridicată în anul 1927 de un localnic, desființat de comuniști și reînființat în 1990. Vechea biserică este închinată Sfântului Ioan Iacob de la Neamț, iar noua biserică este închinată Sfintei Treimi.

Totodată Masivul Rarău este cunoscut ca o destinație religioasă prin pustnicii și sihastrii locului, căutați de oameni pentru sfaturi și remedii sufletești.

Pârția existentă de schi din masivul Rarău, este situată în vecinătatea sudică a municipiului Câmpulung Moldovenesc, într-o zonă împădurită de pe versantul nordic al legendarului munte. Rarău Schi Resort are o lungime de 2.850 metri, este de dificultate medie, fiind dotată cu instalație de telegondolă cu 33 de cabine, nouă tunuri de zăpadă, lac de acumulare cu capacitatea de 10.000 de metri cubi, 176 stâlpi de iluminat, clădire administrativă, parcare, bileterie și mașină de bătut zăpada. Transportul pe cablu se face cu sistem de telegondolă cu opt locuri și se va desfășura liniar între zona de plecare a pârtiei de schi și zona de sosire din partea inferioară. Accesul la baza pârtiei se face din Câmpulung pe strada Izvorul Alb plecând din Dn17 în vecinătatea Gării Călători Câmpulung Est peste liniile de căi ferate. La baza pârtiei este amenajată o parcare.

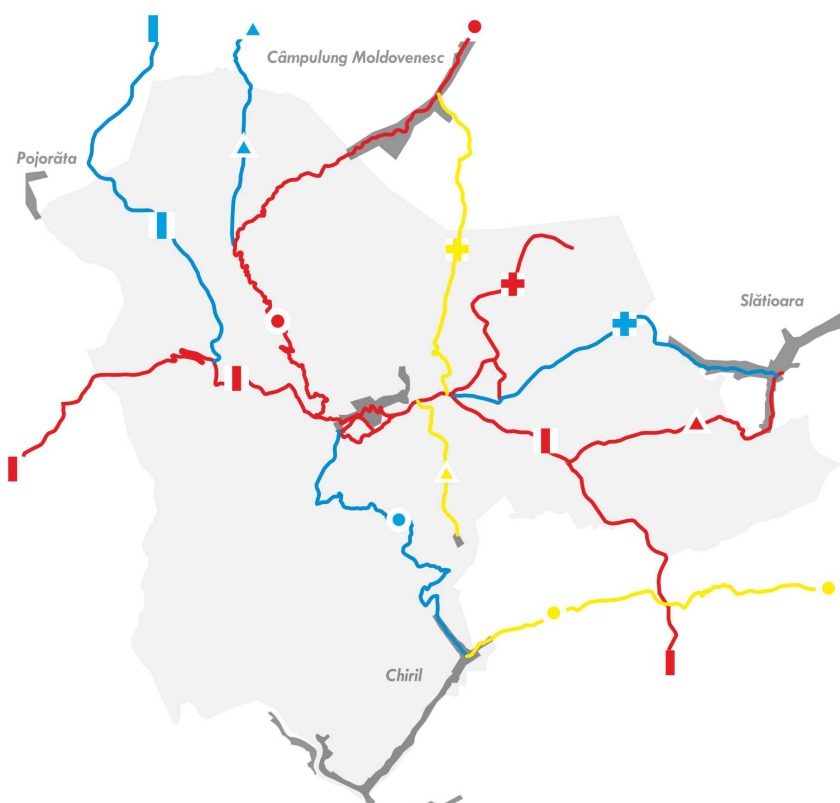

Prin Documentația *PUZ nr. 10485 - Construire Pârtie* al cărei beneficiar este Municipiul Câmpulung Moldovenesc se **propune extinderea pârtiei existente** de la punctul final al acesteia situat la cota +1220 până pe platoul montan la cota +1565 unde terenul este reglementat ca trup intravilan al Municipiului. Extinderea propusă are 1642m lungime, o diferență de nivel de 345m și o înclinație medie de 21,5%. *Extidere Pârtie de Schi* face obiectul unei documentații distincte .

1.3 Trasee montane clasificate

Mai multe trasee de drumeție parcurg arealul montan.

Traseul de coamă marcat cu bandă roșie unește Vârful Giupalău prin Șaua Fundul Colbului cu Platoul Rarău și se continuă către sud-est prin Șaua Ciobanilor și Curmătura Prislop (Chiril) cu Vârfurile Slătioarei.

Traseul scurt Cruce Albastră pleacă de la Hotel Alpin, urcă la Pietrele Doamnei și se întoarce prin pădure tot la Hotel Alpin.

Din Câmpulung mai multe trasee urcă pe văile apelor și versantul de nord al masivului și se unesc cu traseul de coamă. Banda albastră pe Valea Mesteacănului, Triunghi albastru pe Seaca, Punct roșu pe Izvorul Alb, Cruce galbenă pe Pârâul Limpede, și Cruce roșie pe Valea Caselor.

La est, dinspre Slătioara urcă 2 trasee : Cruce albastră parțial pe Valea Ursului până deasupra Colților Popii unde se intersectează cu traseul Cruce

Roșie și traseul Triunghi roșu urcă prin mijlocul Codrilor Slătioarei până în Șeaua Ciobanior.

Din sud, dinspre Chiril urcă 2 trasee. Unul marcat cu punct albastru urmărește traseul DJ175A până pe coama care leagă Bătca Neagră de Masiv, unde traseul intră pe o potecă care ajunge la Hotelul Rarău. Al doilea, triunghi galben, pleacă de la Mănăstirea Rarău, trece prin Poiana Călugărului pe lângă Piatra Zimbrului și ajunge în vecinătatea Vf. Rarău.

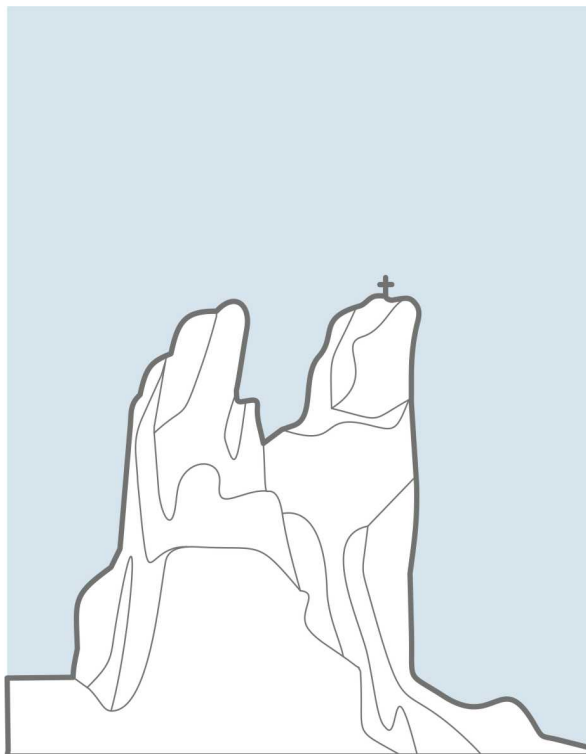

Astfel, pe lângă traseul de coamă, 5 trasee urcă din Câmpulung și câte două din Slătioara și Chiril.

CAPITOLUL III. CONCLUZII – RECOMANDĂRI

3.1 Disfuncții

- Lipsa unor amenajări comunitare în satele Slătioara și Chiril care să indice Arealul Montan Rarău.
- Lipsa unor amenajări turistice în Valea Bistriței între Cheile Zugrenilor și Chiril.
- În orașul Câmpulung Moldovenesc numărul de hoteluri și pensiuni turistice este redus în raport cu numărul de apartamente și camere de închiriat.

- Număr redus de unități de cazare în U.A.T. Crucea și U.A.T. Stulpicani raportat la potențialul turistic existent.
- Accesul deficitar din orașul Câmpulung către Pârția de Schi peste calea ferată.
- Lipsa unor parcaje și a unor amenajări publice la intrarea pe platoul montan.
- În afara Hotelului Alpin, celelalte obiective nu sunt integrate într-un circuit de vizitare turistic.
- Trupul de intravilan existent pe platoul montan nu este accesibil pe tot parcursul anului.
- Nu există un acces amenajat corespunzător cu parcaje, spații de agrement, indicatoare, platforme de belvedere, etc...
- Lipsa unor activități alternative Pârției de Schi în situația unor zăpezi slabe.
- Turismul rural este subevaluat (bazat pe dezvoltarea comunitară - meșteșuguri tradiționale, practici și ritualuri, creșterea animalelor, viața pastorală, obiceiuri și credințe, evenimente și târguri ciclice) și are un
- Potențial de a completa activitățile de iarnă (Pârția de Schi) dar și pe timp de vară.

3.2 Recomandări generale

- Dezvoltarea economică-turistică-comunitară a regiunii Identitare B U C O V I N A în baza unui concept integrativ și a unor proiecte comune mai multor U.A.T.-uri :
- Țările Bucovinei - Harta turistică cu țările și ținuturile reconoscibile : Voievodatul Câmpulungului- după tradiție primul centru al descălecătorilor, Țara

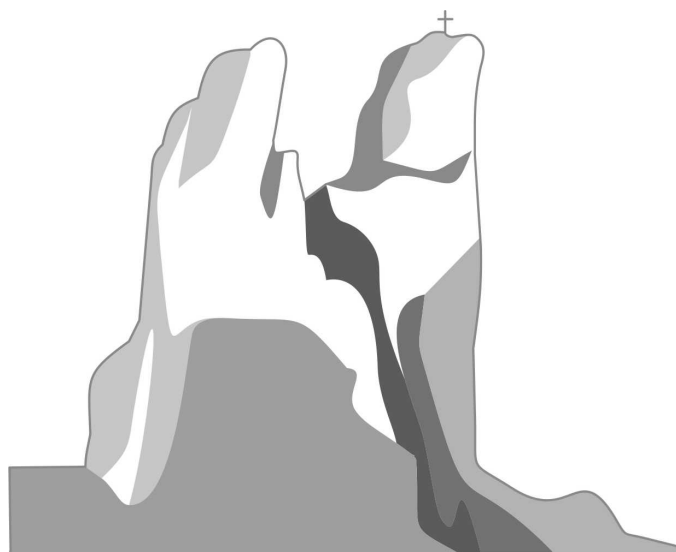
Dornelor - depresiunea tradiției montane, Ținutul Mănăstirilor - harta sacră a Bucovinei.

- Evidențierea Arealului Montan Rarău ca nod într-un ansamblu peisagistic mai larg de munți și văi.
- Implementarea unor proiecte și concepte de imagine de sinteză-adunare (Bază sporturi de iarnă, Muzeul plutăritului, Muntele Sacru - Rarăul schiturilor și pustnicilor)
- Consacrarea amplasamentului ca destinație turistică pe timp de iarnă prin extinderea pârtiei de schi și implementarea unor activități suplimentare pe timp de vară.
- Dezvoltarea infrastructurii generale prin realizarea Autostrăzii Nordului A14 și prin modernizarea Gării Câmpulung Est.
- Creșterea accesibilității și atractivității prin amenajarea de parcaje, popasuri, puncte panoramice, spații publice pentru evenimente la intrările principale.
- Reciclarea-revitalizarea fondului construit existent ca mijloc de revalorificare și dezvoltare a unor activități turistice, științifice și comerciale pe o structură deja existentă pe platoul montan situate într-un areal natural protejat cu restricții în ceea ce privește amenajări sau construcții noi.
- Comunicarea strategică – M u n t e l e R a r ă u – ca peisaj integrat (Concept general Bucovina - logo Rarău - asocieri profesionale, proiecte educaționale, studii vizuale, tabere de creație, concursuri și expoziții...)
- Formarea unei identități arhitecturale și vizuale reconoscibile în spațiul public prin construirea, remodelarea și amenajarea de spații private sau comunitare în specificul locului din materiale naturale și revitalizarea tehnicilor constructive tradiționale.
- Expunerea informatică-mediatică a Muntelui Rarău ca areal nodal al Bucovinei prin imagini, logo-uri, scrieri, hărți, video-uri, denumiri și amenajări publice cu trimiteri la Masivul Rarău - Olimpul Bucovinei, Pietrele Rarăului - Pietrele Doamnei - Piatra din Capul Muntelui-Bucovina Ultra Rocks.

3.3 Propuneri punctuale

Trasee montane

- Amenajarea traseelor montane existente prin refacerea marcajelor, indicatoarelor, amplasare de puncte de repaos și realizare de hărți în format fizic sau în mediul online cu posibilitatea de geolocalizare.
- Extinderea traseelor de drumeție consacrate către obiectivele care definesc Arealul montan Rarău. (extinderea Via Transilvania).
- Amenajarea de trasee noi pentru drumeții montane, biciclete sau pentru călărit.
- Traseu pietonal și de biciclete Pârâul Limpedeia - Movila cu Pietre (Fosta Mină)
- Traseu Salvamont - Intrarea Tunelului
- Înființarea unui traseu ecvestru de coamă având la capete 2 puncte-amenajări: Obcina Florească la vest și Pasul Prihodiște în est
- Amplasare de puncte panoramic noi, locuri de popas, amenajări minimale din material natural cu un limbaj architectural specific.

PIETRELE DOAMNEI

Puncte de belvedere

- Platformă panoramică Fereastra Minei (+1.400 - perspectivă către nord, cu eventuală coborâre)
- Platformă panoramică Stația Meteo (+1.576 - perspectivă către sud)
- Platformă panoramică Piatra Stânei (+1.410 -perspectivă către nord, vest și sud)

Amenajări

- Amenajarea unei zone de agrement în Valea Bistriței la vărsarea Chirilului care să cuprindă Parcaj. Amenajări peisagistice, Spații de agrement, Muzeu al Plutăritului, Camping.
- Amenajarea Comunitară în satul Chiril la intersecția DJ 175B cu Valea Chirilului (pavilion, amfiteatru, podețe, izlaz-maidan comunal - agoră publică)
- Amenajarea Comunitară satul Slătioara la intersecție DJ 177E cu DC 31A (pavilion, amfiteatru, podețe, izlaz-maidan comunal - agoră publică)
- Amenajare Popas la intersecție DJ175A cu 175B
- Amenajarea intrărilor construcțiilor existente pe Platou
- Amenajarea intrării în Tunelul Minei
- Traseul tunelului (Mina Veche) - releveu, amenajare în condiții de siguranță
- Amenajări punctuale pe traseele de drumeție existente (refacerea marcajelor, indicatoare, panouri informative, bănci, mese, adăposturi, troițe)
- Amenajarea unor posibilități de campare în zonele Piatra Stănei și Piatra Zimbrului.

Comunicare și marketing

- Realizarea unui Ghid pe hârtie și electronic – Muntele Rarău, care să cuprindă trasee de drumeție, cu estimarea timpilor și a dificultății de parcurgere, obiective naturale și antropice, locuri de popas, unități de cazare, stăne, indicații ecologice, sugestii practice.
- Amplasarea unei Hărți cu Arealul Montan Rarău la Piatra Stănei pe Transrarău.
- Înființarea unui site de promovare în cadrul Centrului Montan Rarău cu date actualizate, program de lucru, contact, obiective, trasee, evenimente.
- Realizarea unui logo al Muntelui și a unor materiale conexe cu un limbaj unitar (broșuri, hărți, panouri de semnalizare, imagini mediatice, pagini web, clipuri video).

- Definirea conceptului – temelor de interpretare – **Pietrele Rarăului, Căile munților, Codru secular, Plutăritul pe Bistrița, Vatră monahală, Peisaj pastoral, Viețuire rurală.**

Conștientizare și educație

- Dezvoltarea unor proiecte de voluntariat în cadrul localităților învecinate cu scopul protejării mediului natural.
- Implementarea de activități ecologice și tradiționale pentru elevii din scolile localităților învecinate (plantări, ecologizari, o zi la stână).
- Promovarea producătorilor și a produselor tradiționale-ecologice la târguri și în piețe.
- Amenajarea de puncte pentru reciclarea-colectarea pet-urilor.

Parcaje

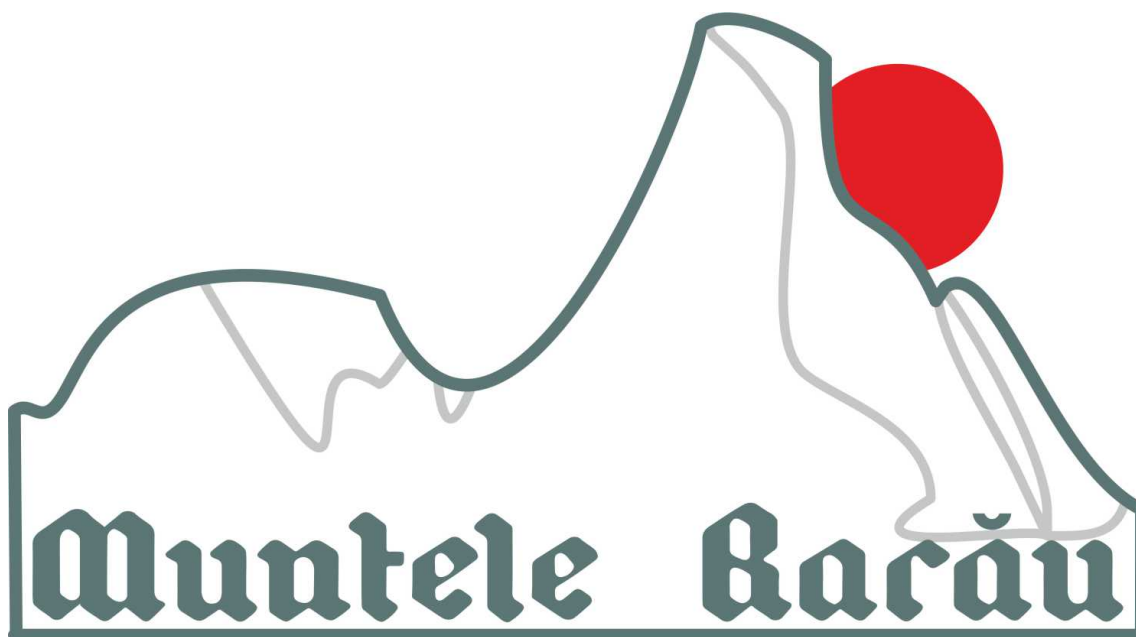
- Parcaj Amplu (+60) Piatra Stânei (sub Muncel) pe Transrarău DJ175B
- Parcaj Amplu (+60) în Valea Bistriței la intersecția DN17B cu DJ175B
- Extindere Parcaj Hotel Rarău (+60)
- Parcaj mic (+10) în satul Chiril la intersecție DJ 175B cu Valea Chirilului
- Parcaj mic (+10) în satul Slătioara la intersecție DJ 177E cu DC 31A
- Parcaj mic (+10) la Popasul intersecției DJ175A cu 175B
- Parcaj mic (pietruit) (+5) Stație Televiziune
- Parcaj minimal (pietruit) (+5) Cabană Pastorală și Salvamont
- Parcaj minimal (pietruit) (+5) Stație Meteo

Zona multifuncțională Piatra Stânei - Transrarău +1400

- Reglementarea unei zone multifuncționale pe Platoul Pietrei Stânei sub Muncel cu acces din DJ175B.
- Zona va cuprinde un parcaj amplu (+60), amenajări peisagere, platformă panoramică, amenajări pentru evenimente publice (festivaluri, târguri, concursuri) , zonă de sport și agrement.

Reciclare-revalorificarea construcțiilor existente

- Modernizarea construcțiilor existente (Stația Meteo, Cabana Pastorală și Stânele existente) prin actualizarea arhitecturii conform specificului local (Ghid O.A.R.) din materiale naturale și trimitere la Arealul Identitar Bucovina.
- Amenajarea unor spații de primire și informare în cadrul construcțiilor existente.
- Amenajarea unor spații pentru activități turistice, științifice și comerciale în cadrul construcțiilor existente (Salvamont, Cabane pastorale, Stații meteo, Stație T.V., stâne)
- Înființarea-amenajarea unui Centru Montan care să administreze activitățile (turistice, sportive, de agrement, de cercetare, de mediu) desfășurate pe Masivul Rarău.
- Creșterea numărului de unități de cazare în localitățile învecinate.

Întocmit,
Urb. Roxana Maria Andreescu

Șef Proiect,
Urb. Radu Andreescu